

Харківський національний медичний університет

Андруша Аліна Борисівна

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЗАСОБИ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

Викладання клінічних дисциплін у вищих медичних навчальних закладах на сучасному етапі зазнало суттєвих змін, пов'язаних з карантинними заходами, зумовленими пандемією коронавірусу COVID-19. Перш за все зазначені зміни стосуються необхідності переходу на дистанційну або комбіновану форму навчання. На сьогодні кожний вищий медичний навчальний заклад має певний позитивний досвід участі в дистанційному навчанні, який адаптований і доведений до оптимального з урахуванням особливостей дисципліни, що викладається студентам.

Основною задачею викладання на випускних курсах є систематизація знань, отриманих за попередні роки навчання, та більш глибоке вивчення дисципліни з урахуванням різноманітних клінічних ситуацій та особливостей перебігу захворювань. В умовах карантину чи не єдиним можливим варіантом здобуття знань стає дистанційне навчання. Інноваційні технології дистанційного навчання, що використовуються в медичному виші, стали ключовою ланкою в організації роботи студентів під час карантину та привели до суттєвих змін в організації навчального процесу. Зокрема, це стосується й клінічних кафедр. Дистанційне навчання здійснюється за допомогою програмного забезпечення: на платформі Moodle BigBlueButton (асинхронне навчання) та за допомогою конференцсервісу ZOOM Cloud Meetings та Google Meet (синхронне навчання). Платформа Youtube застосована для завантаження лекцій, інструкцій, клінічних випадків тощо. Оперативний зв'язок та координація дій співробітників здійснюється через сервіс Viber, Telegram та телефоном. Для координації дій студентів застосовується Telegram Messenger та телефонний зв'язок. Поєднання можливостей кожного сервісу дозволяє успішно в режимі реального часу проводити дистанційне навчання, надавати студентам інформаційну підтримку, контролювати виконання завдань, роботу з тестами, коментувати відповіді та направляти дії студентів. Впровадження дистанційного навчання у вищих медичних

зкладах на сьогодні корінним чином змінило підходи до підготовки майбутніх лікарів, полегшивши доступ до отримання знань з удосконалення їх практичних навичок. Для реалізації цієї програми викладачі розробили та розмістили на платформі дистанційного навчання Moodle блоки практичних занять, відеолекції, тестові завдання до кожного розділів предмету, основну та додаткову літературу, нормативно-правове забезпечення. Засвоєння матеріалу практичного заняття закінчується тестовим контролем. Тестові завдання представлені у двох файлах, а саме: з відповідями та без відповідей. Це дає змогу студенту вивчити та перевірити свої знання. Під час практичного заняття студентів активно залучають до обговорення нового матеріалу за допомогою усної відповіді або чатів. Протягом практичних занять студенти також закріплюють знання, вирішуючи клінічні задачі, що створені за принципом вибору правильної відповіді, яку студенти повинні відмітити в чаті. Потім студент, який найшвидше надав правильну відповідь, пояснює свій вибір вголос. На практичному занятті також обов'язково проводиться розбір клінічних задач та тестів у рамках підготовки студентів до ліцензійного іспиту «Крок-2». У зв'язку із тим, що на період карантину немає можливості демонструвати хворих, на практичних заняттях проводиться показ відеоматеріалів. Сторінка кафедри на Moodle чітко структурована за окремими дисциплінами, що дозволяє студентам добре орієнтуватися в наданому матеріалі. У зв'язку з карантинном, викладачі освоюють нові форми проведення навчального процесу та його контролю. Протягом навчання викладачі розглядають із студентами теоретичний матеріал за допомогою презентацій і проводять розбір клінічних випадків із застосуванням кейс-пакетів в галузі дисципліни, що викладається.

Отже, використання дистанційного навчання при вивченні клінічних дисциплін дозволяє опанувати матеріал шляхом використання комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну взаємодію викладачів та студентів на певних етапах навчання і самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі. Реформи в системі охорони здоров'я сприяють розвитку нових підходів у навчанні, удосконаленню методичних технологій викладання, в тому числі на випускних курсах медичних закладів, що спонукає випускників володіти на більш високому рівні професійними навичками, ораторськими здібностями, вміло використовувати елементи ділового

спілкування, а також бути конкурентоспроможними, комунікабельними і швидко адаптуватися до сучасних умов роботи.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Медведєва М. В. Коучинговий підхід у форумванні клінічного мислення у студентів старших курсів / М. В. Медведєва: матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції, присвяченої 55-річчю Тернопільського державного медичного університету імені І.Я.Горбачевського МОЗ України «Впровадження нових технологій за кредитно-модульної системи організації навчального процесу ВМ(Ф)НВ III-IV рівнів акредитації», (м.Тернопіль, 26-27 квітня 2012р.). – Тернопіль, «Укрмедкнига». – 2012. – С. 350–351.
2. Хайтович М. В. Персоналізована медицина: сучасний стан та перспективи / М. В. Хайтович // Український науково-медичний молодіжний журнал. – № 2 (88). – 2015. – С. 6–11.

ДЗ «Луганський державний медичний університет»

**Андрушенко Вікторія Валеріївна, Смірнов Сергій Миколайович,
Андрушенко Ольга Миколаївна**

УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ СТУДЕНТАМ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Реформування системи охорони здоров'я потребує обов'язкової зміни форм і методів підготовки кваліфікованого фахівця та вдосконалення освітнього процесу в медичних закладах вищої освіти (ЗВО) [3]. Розшифровка подвійної спіралі ДНК породила принципово нові напрямки науки, на сьогодні суттєво розширилися наші уявлення про структуру та функціонування генома, відомий механізм синтезу білка, розшифровано генетичний код, виявлена зворотня транскриптаза пухлинних РНК-вірусів, запропонований метод ПЛР. Ці та інші відкриття створили реальну базу для розробки методів молекулярної діагностики, удосконалення генної інженерії з метою отримання лікарських речовин, патогенетичного та етіотропного лікування не лише спадкової патології людини, а й мультифакторних, інфекційних, онкологічних захворювань. Все більшого поширення набувають